

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

Приета от ФС (протокол №9/05.03.2020 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №7/18.02.2020 г.)

Декан:

(Проф. д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА“

ЗА СПЕЦ: „Туризъм“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	138
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	132

Изготвили програмата:

1. ....
(Гл. ас. д-р Мария Велева)
2. ....
(Проф. д-р Таня Дъбева)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и организация на туризма“ (Проф. д-р Таня Дъбева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Управление на човешките ресурси в туризма” има за цел да запознае студентите с основните дейности на управлението на хора в туристическите организации.

За да изучават дисциплината, студентите трябва да имат изградени знания по теория на управлението, икономическа психология, както и социална психология в туризма.

Очакваните резултати от обучението по „Управление на човешките ресурси в туризма” са: знания по: основни ключови понятия; теоретични аспекти на системата за управление на човешките ресурси; усвояване на практически умения за управление на човешките ресурси в туризма.

Знанията и уменията, усвоени от обучението по „Управление на човешките ресурси в туризма” могат да се прилагат като пакет управленски практики за човешките ресурси в туристическите организации, на различни управленски нива.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: „Управление на човешките ресурси в туризма” съдейства за по-доброто разбиране на бизнес-средата и адаптиране на управленските практики за човешките ресурси към нея, както и за придобиване на нови умения за разработване на политики и стратегии за човешките ресурси на микро- и макро равнище.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Част- първа. Въведение в управлението на човешките ресурси	
ТЕМА първа: Организацията и хората	
1.1	Природата на туристическата организация от управленска гледна точка
1.2	Работно поведение. Причини за различия в работното поведение
1.3	Поведение на работна група и поведение на работен екип
ТЕМА втора: Еволюция в управлението на хора	
2.1	Теорията за управлението на хора: историческо развитие
2.2	Управление на персонала и управление на човешки ресурси: акценти
Част втора: Система за управление на човешките ресурси в туристическите организации	
ТЕМА трета: Планиране на човешките ресурси (ЧР)	
3.1	Същност на планирането на ЧР
3.2	Планиране на потребностите от ЧР
3.3	Етапи на планирането на ЧР
ТЕМА четвърта: Анализ и проектиране на длъжностите	

4.1	Етапи на анализа на длъжностите. Длъжностна характеристика
4.2	Същност и етапи на проектирането на длъжностите
4.3	Методи за проектиране на длъжностите
ТЕМА пета: Набор, подбор и назначаване на човешки ресурси в туристическите организации	
5.1	Същност и етапи
5.2	Привличане на подходящи кандидати и пресяване
5.3	Техники за оценяване на кандидатите. Вземане на решение
ТЕМА шеста: Осигуряване на равни права и възможности в туристическите организации	
6.1	Същност и видове дискриминация на работното място
6.2	Политика за защита на равните възможности
6.3	Позитивна дискриминация
ТЕМА седма: Формиране на система за трудово възнаграждение в туристическите организации	
7.1	Същност и елементи на работната заплата
7.2	Ограничения при определяне на работната заплата
7.3	Тежест на труда, обхват на отговорност и условия на труд в работната заплата
ТЕМА осма: Оценка на изпълнението в туристическите организации	
8.1	Същност и цели на оценката на изпълнението
8.2	Създаване на критерии за оценка на изпълнението на ЧР
8.3	Методи за оценяване на ЧР
ТЕМА девета: Обучение и развитие на ЧР в туристическите организации	
9.1	Същност и етапи. Определяне на нуждите от обучение.
9.2	Планиране и организиране на програми за обучение
9.3	Оценка на ефективността на обучението
ТЕМА десета: Безопасни условия на труд в туристическите организации и трудови взаимоотношения	
10.1	Условия на труд. Осигуряване на безопасни условия на труд
10.2	Колективни преговори и колективни трудови договори.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Подготовката и провеждането на обучението по дисциплината „Управление на човешките ресурси“, дистанционна форма, се осъществява чрез учебни ресурси и учебни дейности както следва:

- лекционни теми в съответствие с учебната програма по дисциплината, достъпни чрез платформата за дистанционно обучение Moodle;
- упражнения към съответната тема, достъпни чрез платформата за дистанционно обучение Moodle;
- допълнителни материали, достъпни чрез платформата за дистанционно обучение Moodle;
- тестови въпроси към съответната тема, достъпни чрез платформата за дистанционно обучение Moodle;
- решаване на казуси и ситуационни задачи чрез платформата за дистанционно обучение Moodle.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Ситуационни задачи	5	40
Общо за семестриален контрол:		5	40
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	92
Общо за сесиен контрол:		6	132
Общо за всички форми на контрол:		0	0

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Управление на човешките ресурси в туризма“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Arvinen-Muondo, R., S. Perkins, Organizational Behaviour: People, Process, Work and Human Resource Management. Kogan Page, 2013.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

2. Price, A., Human Resource Management: Fourth Edition. SOUTH-WESTERN CENGAGE Learning, 2011.
3. Harris, M., Handbook of Research in International Human Resource Management. LEA, 2012.
4. Hoque, K., Human Resource Management in Hospitality Industry, Routledge, 2013.
5. Велева, М., Длъжностните характеристики като медиатор между организацията и служителите при извършване на промени в туристическите фирми. Сборник доклади от 4-та международна конференция „Украйна-България-Европейски съюз: съвременно състояние и перспективи“, 2015, стр. 53-57.
5. Велева, М., Възможности за преодоляване на някои негативни тенденции при управлението на човешките ресурси в българските туристически фирми. Изд. Научно списание на УНСС „Инфраструктура и комуникации“, том 10, октомври, 2015, стр. 125-129.
6. Велева, М., Модерните технологии в съвременното управление на човешките ресурси в туризма: възможности и перспективи. Юбилейна международна научна конференция „Туризмът в епохата на трансформация“. Изд. „Наука и икономика“ ИУ-Варна, 2015, стр. 774-782.